

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
AUGUST 1

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
Phone: 727-953-6313; Fax: 727 286 8543; E-mail: rasma@laiks.us

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVI Nr. 29 (5726)

2015. gada 1. augusts – 7. augusts

SALLIJA
BENFELDE

LATVIEŠI PASAULĒ – piederīgi Latvijai un savam novadam

Jau piekto reizi Latvijā, šogad Cēsīs 24. un 25. jūlijā, notika pasaules latviešu diasporas konference "Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai un savam novadam", kas bija sapulcējusi lat-

viešus no 16 valstīm. Tās mērķis bija turpināt dialogu starp ārvalstīs dzīvojošajiem latviešiem, Latvijas valsts iestādēm un sabiedrību latviskās identitātes saglabāšanai un saišu stiprināšanai ar Latviju.

Konferenci organizēja Kultūras ministrija un Cēsu novada dome, sadarbības partneri – Ārlietu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Pasaules Brīvo latviešu apvienība un Īrijas-Latvijas Tirdz-

niecības kamera. Gandrīz 200 konferences dalībnieku bija ieradusies no ASV, Kanadas, Austrālijas, Lielbritānijas, Īrijas, Dānijas, Zviedrijas, Norvēģijas, Islandes, Nīderlandes, Vācijas, Austrijas, Beļģijas,

Spānijas un, protams, arī no tuvākajiem kaimiņiem – Igaunijas un Krievijas.

(Turpinājums 12. lpp.)

ILZE
GAROZA

Ideju un pieredzes apmaiņa un iespēja veidot kontaktus tālākai profesionālai sadarbībai bija viens no centrālajiem vadmotīviem jūlija otrajā nedēļā Rīgā notikušajam 2. Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumam, kas vienviet pulcēja vairāk nekā 200 Latvijas izcelsmes speciālistu un Latvijas draugu no 17 valstīm, aptverot Eiropu, ASV, Kanadu, Austrāliju, Ķīnu, Saūda Arābiju, Apvienotos Arābu Emirātus. Starp dalībniekiem no ārvalstīm visplašāk bija pārstāvēta ASV, no kurienes forumā piedalījās 33 dalībnieki, no Kanadas 6, bet Austrālijas – 5.

Forumā priekšvakarā 9. jūlijā Rīgā, Latvijas Nacionālās bibliotēkas telpās, norisinājās pirmsforuma tikšanās, kurās atklāšanā dalībniekus uzrunāja Ministru prezidente Laimdota Straujuma un ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs. Kā to tikšanās gaitā, uzklusot vairāku Latvijā investējušu, ārpus Latvijas dzimušu

latviešu uzņēmēju pieredzi, ierosināja Straujuma, viņa vēlas Ministru prezidenta biroja paspārnē izveidot augsta līmeņa diasporas latviešu uzņēmēju konsultatīvo padomi, kas piedalītos Latvijas tautsaimniecības jautājumu risināšanā.

Nepieciešamība uzrunāt un iesaistīt ārpus Latvijas dzīvojošos Latvijas uzņēmējus Latvijas tautsaimniecības veicināšanā ir viens no galvenajiem motivatoriem, ko savā komūnikācijā uzsvēra arī Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, kurā vadībā Ārlietu ministrija sniegusi būtisku atbalstu 2. Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju foruma norisei. Ministrs pateicās par diasporas ieguldījumu Latvijas tautsaimniecībā, tās izaugsmes veicināšanā, kas ik gadu sasniedz aptuveni 600 miljonu eiro.

Aicinājumu ārpus Latvijas dzīvojošajiem tautiešiem aktīvāk iesaistīties Latvijas tautsaimniecī-

bā izteica arī Latvijas Valsts prezidents Raimonds Vējonis, kurš stājās amatā foruma norises nedēļā. "Iespējams, ka tieši liela daļa no jums esat pirmie Latvijas uzņēmēju pārstāvji savās zemēs, tuvumā un tālumā, un neviens labāk par jums nepārzina tirgus situāciju, iespējas un risinājumus. Tāpat jūs lieliski pārzināt Latvijas tradīcijas un biznesa vides nosacījumus, vienlaikus redzot Latviju ne malās un reizumis daudz precīzāk spējot saskatīt tieši to, kas visvairāk nepieciešams mūsu valsts ekonomiskajai izaugsmei," savā uzrunā teica Vējonis.

Lai veicinātu Latvijas konkurētspēju pasaulē, Latvijas uzņēmējiem ir būtiski mainīt domāšanas veidu no "ražots Latvijā" uz "radīts Latvijā", savā uzrunā uzsvēra Pasaules Bankas vecākais ekonomists Ķīnā Kārlis Šmits. Globālos konkurences apstākļos, kur citās valstīs iespējams sara-

žot lietas par lētāku cenu, Latvijas uzņēmējiem ir svarīgi radīt augstas pievienotās vērtības produktus. Kā to norādīja viens no foruma runātājiem izglītības novērtēšanas lietotnes *Edurio* radītājs Ernests Jenavs, kurš pēc vairāku gadu dzīves Lielbritānijā atgriezies Latvijā, Latvija ir laba vieta, kur uzsākt uzņēmējdarbību. Par inovācijas un uzņēmējdarbības kultūras stiprināšanu forumā runāja arī panākumiem bagātais inovators un uzņēmējs, *Epocal* dibinātājs Dr. Imants Lauks no Kanadas, kurš uzsveic, ka akadēmiķiem ir jānokāpj no sava ziņloņkaula torņa un vairāk jāiesaistās savu inovāciju komercializācijā. Ļoti būtiski Latvijai un Latvijas uzņēmumiem veicināt savu atpazīstamību pasaulē, kur nozīmīgu atbalstu var sniegt diasporas latvieši.

Atskatoties uz foruma rezultātiem, Latvijas Ārlietu ministrija

izceļ uzsāktās sarunas ar vairākiem dalībniekiem no ārvalstīm, kuri potenciāli varētu iesaistīties Latvijas eksporta veicināšanā. Tāpat arī Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera atzīmē, ka foruma laikā tai izdevies uzrunāt vairākus potenciālus LTRK pārstāvjus ārvalstīs, kuri varētu piedalīties tirdzniecības sakaru veicināšanā. Forumā izvērtēšanas anketās 70% respondentu atzīmēja, ka tiem forumā izdevies atrast profesionālus kontaktus un potenciālus sadarbības partnerus. Savukārt 87 procenti atzīmēja, ka tie guvuši jaunas idejas un informāciju, kas tiem būs noderīga tālākā profesionālā darbībā. Jau uzsāktas sarunas par reģionāla Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju foruma rīkošanu Austrālijā 2016. gada nogalē, kurās uzmanības lokā būtu sadarbības veicināšana ar Āzijas un Austrumu tirgiem.

Pēc labi padarīta darba

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 144.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.**Redakcija Rīgā**, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.

Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784

e-pasts - redakcija@laiks.usmājaslapa - www.laiks.us**Redaktore:** Ligita Kovtunamob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams

114 4th Ave NW, Largo, FL33770

Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543

e-pasts: rasma@laiks.us**Kanadas ziņas:** Mārtiņš Štauers

104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1

Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**

Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adresei

50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740

e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laiksdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet

www.laiks.us!

"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00

6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00

1 gadam.....ASV \$ 144.00

**Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!**

Gada abonenti saņems bez maksas:

- sešus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avīzes

Gadā.....ASV \$30.00

Kanadā gadā.....ASV \$35.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

LASĪTĀJU BALSIS**Pa pēdām dažām publikācijām laikrakstos****Laiks un Brīvā Latvija**

ILMĀRS KNAĢIS

Neatceros, kad vēl pēc kāda cita Latvijas Valsts prezidenta vēlēšanām (sākot ar G. Ulmani), būtu notikusi tāda ievēlētā jaunā prezidenta vērtēšana un, galvenais, paša ievēlēšanas fakta iztirzāšana kā pēc pēdējām – 3. jūnijā notikušajām vēlēšanām.

Pareizi tas vai nepareizi, labi vai slikti, bet pēc Satversmes Valsts prezidentu ievēl ne tauta, bet Saeima. Pagaidām tas laikam ir pareizi. Tādas ir arī manas domas. Bet viena tautas daļa domā citādāk, un laikam tādēļ Valsts vadība nolēma veikt neformālu tautas aptauju, lai uzzinātu tās viedokli. Bet vai tas vispār bija vajadzīgs? Tas tikai tautas tracināšanai. Ja jau nē, tad nē. Turklāt: „Egilu Levitu neievēlēja, jo viņu nemaz nebija paredzēts ievēlēt...” – domā Māra Zālīte (Laiks Nr. 23.)

Es ne pārāk sekoju pēcvēlēšanu polemikai presē, bet, lasot laikraksta Laiks Nr. 23, uzkrita

izteicieni dažos rakstos. Piemēram: „Tas, ka E. Levits netika ievēlēts par Valsts prezidentu, liecina, ka Latvija nav gatava pārmaiņām politiskajā vidē. Mums vēl jāaug līdz Levita līmenim, un tautai ir jāmostas,” – raksta Ieva Brante.

Kam jāaug? Tautai? Vai tauta priekšvēlēšanu laikā jau nebija izteikusi savu viedokli?

Visiem labi pazīstamais un cienītais Knuts Skujenieks, būdams Egila Levita atbalstītājs, tomēr esot bijis pārliecināts, „... ka izredžu Levita ievēšanai par prezidentu ir maz.” No kurienes tāda pārliecība?

„Jā, Egils Levits būtu izcils prezidents, ar savu stāju un izpratni, par to, kas ir demokrātiska un tiesiska valsts, bet Latvijas politiķiem ir vajadzīgs savējais.” – Tā Solvita Olsena, man gan nezināma, bet daudziem laikam labi zināma, ja ieņem tādu posteni

(Eiropas Veselības aprūpes tiesību asociācijas prezidente), tāpat kā jau iepriekš minētā Ieva Brante (Jāņa Čakstes Demokrātijas un ilgtspējīgas attīstības biedrības valdes priekšsēde).

Kas lika vairākiem man pazīstamiem dažādu partiju Saeimas deputātiem balsot par Vējoni, patiesībā, cik zinu, simpatisējot Egilam Levitam?

Vai pietiekami skaidri savas domas par Egilu Levitu nebija izteikuši tautā labi pazīstami cilvēki? Nerunājot jau par „parastiem mirstīgiem”.

Tēlaini izsakoties – gan es pats par Levitu, gan mani kaimiņi par viņu, draugi un paziņas arī par Levitu. Man zināmajās aprindās visi par viņu. Arī t.s. plašsaziņas līdzekļos visi par Levitu. Tauta par, bet kas pret? Saeima? Saeima pret tautu? Murgs! Vai tāda Saeima vispār ir vajadzīga?

„Esam palaiduši garām iespēju ievēlēt pasaules līmeņa Prezidentu.” (Solvita Olsena).

Kas palaidis garām šo iespēju? Tauta?

„Mūsu politiskā kultūra būtu mainījusies, ja mūsu Prezidents būtu Levits...” – tā Māra Zālīte.

Varbūt, ka šoreiz, pēc visām tām Saeimas „rebēm”, būtu īstais laiks šo Saeimu atlaist, nevis toreiz, kad to izdarīja Valdis Zatlers.

Bet Latvijas Valsts prezidents ir ievēlēts un laikam ne sliktāksais no iespējamiem. Bet kā man, „parastajam mirstīgajam” zināt, kas labāks, kas sliktāks?

Var tikai apskaut dzejnieces Liānas Langas optimismu, domājot, ka: „Pārmaiņas Latvijas demokrātijas stiprināšanas virzienā ir nenovēršamas” (Laiks Nr. 23).

P.S. Ar šo rakstu es nebūtu nedomāju apstrīdēt manis citētās personas. Domāju, ka viņi ir informēti labāk par mani. Un kā Knuts Skujenieks saka – „Kas būs, to kristīsim.”

I. K.

IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM UZ LATVIJU**AIREX - AVE SOL TRAVEL****A. JANSONS**

73 Glenwood Ave., Leonia, NJ 07605

Runājam latviski:

201-944-1273

Runājam angliiski:

1-866-944-1273

e-pasts: jansonsa@gmail.com**LATVIJA – 2015**

Zemākās cenas lidojumiem uz Rīgu

ar visām lidfirmām no visām ASV pilsētām

* Viesnīcas * Pasūtiet lidojumus internetā

VYTIS TOURS40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161, 1-800-778-9847, Fax: 718-423-3979

E-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NETWeb site: www.vytistours.com**Riga Ven Travel Inc.****IEPRIECINI SAVU SIRSNĪŅU
AR INTERESANTU CEĻOJUMU!
Mēs varam palīdzēt!**

Zvaniet – INESE ZAKIS

Tālr.: 727-623-4666

6301-D Pelican Creek Crossing

St. Petersburg, Florida 33707

e-pasts: rigaven@aol.com**Vai vajadzēja
noņemt cepuri?**

„Vai Raimondam Vējonim vajadzēja noņemt cepuri, noliekot ziedus pie Brīvības pieminekļa, kā to darīja Dr. Kārlis Ulmanis?”, skatot Laiks nr. 27 1. lappusē publicēto foto, jautā mūsu lasītājs Vilis Plinte. „Vai tautas tērpam ir īpašas privilēģijas?”

Redakcija sazinājās ar latviešu tautas tradīciju labu pazinēju profesori Janīnu Kursīti, un viņa paskaidroja, ka tautiskā cepure jeb „gardibene” tiešām ir R. Vējona kunga tautastērpa sastāvdaļa un, to nesot, cilvēks paūz cieņu tautastērpam. Professore tiešām nesaskata nekādu aizskārumu tradīcijām Valsts prezidenta izvēlē to paturot galvā. Viņa arī atzīmēja, ka simboliskiem žestiem mūsdienās vairs netiek pievērsti tik liela nozīme, un ir pārliecināta, ka mūsu jaunais prezidents izturas cienpilni gan pret Brīvības pieminekli, gan tautastērpam.

Viņš . . . mani noskūpstīja (Aspazija)

ASTRIDA STAHNKE

Eduards Silkalns recenzijā par Zanes Gailītes grāmatu „Mūsu Baumaņu Kārlis”, (*Laiks*, 27) raksta: „Aizrāvušies ar dižgaru Raiņa un Aspazijas 150 gadu svinēšanu, esam varbūt nedaudz piemirsuši citus savas tautas pieminēšanu pelnījušus apaļos jubilārus.” Arī Kārli Baumanu,

Baumaņu Kārlis

Latvijas himnas teksta autoru un komponistu. Lasot par maz pazīstamo patriotu, manā acu priekšā tomēr parādījās Aspazijas tēls līdzās Baumanim. Kādā greznā zālē, bagātu latviešu sabiedrībā... Bet lai stāsta dziesniece pati, kas toreiz, 1893. gadā,

strādāja par mājskolotāju pie arendatora Rikveļa kunga Drieliņu muižā, Limbažu tuvumā:

Rikveļi bija ļoti bagāti cilvēki. Drieliņu muižu tie turēja uz renti. Dzīvojamo istabu bija daudz. Kundze labi gērbās un laiku pa laikam brauca uz Rīgu jaunas tualetes iepirkt. Labi viņa spēlēja klavieres, spēlēja pat Bēthovenu un citas sarežģītas kompozīcijas. Man gan klavieres lietot atvēlēja, tikai skolnieces mācot.

...Mana alga bija desmit rubļu mēnesī. Pārtiku deva labu, un arī izturēšanās pret mani bija laba. Kad Rikveļi gāja viesos, arī mani aicināja līdz. Vispār – satikām labi...

Reiz Limbažos bija sarīkota masku balle. Tā kā citi mani mājnieki uz to rosīgi taisījas, tad es darīju to pašu. Tikai man līdzekļu nebija dārgu kostīmu sagatavošanai, bet iet tomēr gribējās. Ko darīt? Prātā iesāvēs interesanta doma, kā tikt cauri lēti un labi.

Es lūdzu mājniekiem, lai man dod visādas drēbju lupatiņas. No šīm lupatiņām un papīra strēmelēm es sev pagatavoju kostīmu un tādā veidā, ka papīra strēmeles reprezentēja nošu papīra līnijas un notis, bet nošu atslēga man bija uz galvas. Uz

drēbēm man bija izšūti vārdi „Dievs, svētī Latviju.” Tātad mugurā man bija mūsu himnas vārdi un arī notis.

Masku ballē bija ieradies arī mūsu himnas komponists Baumaņu Kārlis. Viņš, mani redzot tādā kostīmā, bija tā sajūsmināts, ka ar asarām acīs mani apkam-

pa un uz pieres noskūpstīja.

Tā bija pirmā un pēdēja reize, kad redzēju Baumaņu Kārli... Mana maska tika atzīta no visiem par oriģinālu un skaistu. (Aspazija, „Mana dzīve, autobiogrāfija”, Kopoti Raksti VI,

Jāizvirza kandidāti ALAs Atzinības rakstiem

Ik gadu Amerikas latviešu apvienība piešķir Atzinības rakstus organizācijām un atsevišķiem individiem par izciliem sasniegumiem sabiedriskā un latviešiem nozīmīgā kultūras darbā.

ALAs Kultūras nozare atgādina visiem draudžu, organizāciju vadītājiem un ieinteresētiem tautiešiem, ka ir laiks izvēlēties un pieteikt kandidātus šī gada Atzinības rakstiem. Kandidātus piesakot, lūdzam izpildīt „**Pieteikuma formu ALA Atzinības rakstam**”. ALAs Atzinības rakstu var saņemt tikai vienu reizi mūžā. Atzinības rakstu piešķiršanas noteikumi, pieteikuma forma un alfabētisks saraksts ar

Atzinības rakstu saņēmējiem kopš 1996. gada ir atrodamas ALAs mājas lapā: www.alausa.org latviešu valodā, Kultūras nozares daļā.

Lūdzam sūtīt nominācijas ALAs Kultūras nozares vadītājam Līgai Ejupei: 5321 Johnson Ave., Western Springs, IL 60558 vai arī pa e-pastu: ligaejups@gmail.com. **Ieteikumus, kuŗi tiks saņemti pēc 31. augusta, diemžēl šogad nevarēs pieņemt.** Ja rodas jautājumi, var rakstīt uz iepriekš minēto adresi vai zvanīt uz ALAs biroju: 301-340-1914.

LĪGA EJUPE,
ALAs Kultūras nozares
vadītāja

Rīga: Liesma, 1988, 317.)

Drieliņos, rakstot naktīs, Aspazija sarakstīja divas gluži atšķirīgas piecu cēlienu traģēdijas: „Vaidelote” un „Antonija” (vēlāk – „Zaudētas tiesības”). No Drieliņiem jaunā autore pārcēlās līdz Rikveļiem uz citu muižu vārdā

Ķaukuļi. Tur, turpinot savus mājskolotājas pienākumus, viņa „dabūja no maģistra Birzmaņa sajūsminātu vēstuli un uzaicinājumu braukt uz Rīgu un pastāvīgi strādāt pie Rīgas Latviešu teātra. Tas bija 1893. gada pavasarī” (turpat, 318).

ZIGRĪDA DAŠKEVICA

Kremļa propagandas mašīnērija

Par komponista Imanta Kalniņa prāta pārslēgšanos Krievijas virzienā izcili aprakstīja Franks Gordons mūsu laikraksta slejās (Nr. 26). Komponista lepošanās ar čekista Vladimira Putina attēlu pie krūtīm uz T-krekla liecina, ka komponists turpina krievu tautas tradīciju no cara un padomju laikiem – nēsāt plakātus ar „augstākās varas” attēliem. Goda parādīšanai tagad var izmantot laikmetīgāku versiju – T-kreklu.

Jau pērnajā gadā, kad civilizētā pasaule izteica protestu par Krievijas vardarbību Ukrainā un neatzina Krimas pievienošanu Krievijai, komponists deklarēja, ka Krievijas vardarbību nesaredzot, bet attiecībā uz Krimu sekoja norādījums, ka Krievijai vajadzējis pretoties pret „Ukrainas iekļaušanas ASV koloniālā perifērijā” (intervija LNT raidījumā).

Cik zināms, tautas iecienītais komponists pirmo reizi daudz nepatīkami pārsteidza 2007. gadā, kad Doma laukumā bija sapulcējušies protestētāji pret Saeimu un koris dziedāja Kalniņa – *Dziesma, ar ko tu sācies*. Pilnīgi negaidīts bija komponista un respektētā deputāta izteiktais sašutums un pārmetums korim, ka protesta akcijā dziedāta viņa dziesma. Komponists uzskatīja, ka viņa dziesma izmantota pasākumā, kas tika organizēts, lai radītu cilvēkos

apjukumu, nemieru un bailes. Taču, ieskatoties dziesmas tekstā, var saprast, kāpēc koris to bija izvēlējies: „*dziesma, ar ko tu sācies, sācies ar klusu vārdu, sācies ar klusu zilbi – Tavējie sapratīs, ka dziesma ir kļiedziens.*”

Kas cienījamo komponistu un deputātu, kā izteicās Franks Gordons, pārvērtis līdz nepazīšanai?

Šo apmātību ar Putinu, viņa cildināšanu un Krievijas vardarbības Ukrainā noliegšanu ir interesanti salīdzināt ar parādību Krievijā, kas aprakstīta domnīcas CEPA (Eiropas politikas analīzes centrs) publikācijā. Pētījuma autors Mikāels Emersons (*Michael Emerson*) ir bijušais Eiropas Savienības vēstnieks Maskavā un labi pazīst Krievijas sabiedrību.

Raksta autors plaši apraksta Maskavas melu un baumu plūsmu, kritušo krievu armijas kaŗavīru liķu slēpšanu, morāles trūkumu, kā arī piemin 1975. gada Helsinku principu ignorēšanu, gan 1994. gada Budapeštas memoranda neievērošanu. Taču Kremļa propagandas mašīnērija ejot vēl tālāk, manipulējot Krievijas sabiedrības uzskatos jau tādā līmenī, ka beidzamajā gadā sabiedrībā ir mainījies saprāts.

„Mēs, kas esam pastāvīgos sakaros ar Krievijas sabiedrību, esam šausmās, ka normālas

politiskas sarunas ar normāliem cilvēkiem ir kļuvušas neiespējamās,” liecina raksta autors. Kā piemēru politikas analītiķis un pētnieks piemin krievu matemātikas profesora teikto: „...mēs esam gatavi ciešanām, lai atbalstītu mūsu prezidentu, kuŗam visa pasaule uzbrūk.”

Savukārt psihoanalītiķis Maskavā teicis: „Ja mums jāpaliek trūcīgākiem, lai sevi aizstāvētu no fašistiem, tad lai tā notiek.”

Paliek atklāts jautājums, cik tālu sniedzas Kremļa melu un propagandas raŗojumi un cik tie ir iespējīgi.

Ka Latvijai nemitīgi uzbrūk Krievijas agresīvā propaganda, nav nekā jauns. Austrumeiropas politikas pētījuma centra (APPC) pētnieks Andis Kudors uzskata, ka liela daļa Krievijas iedzīvotāju un daļa krievvalodīgas auditorijas Krievijas kaimiņvalstīs, to skaitā Baltijas valstīs, atrodas Kremļa melu ietekmē.

Pētnieks uzskata, ka tagad pēc Latvijas prezidentūras beigām, atkal atsāksies informatīvie uzbrukumi, kas prezidentūras laikā bija nedaudz atslābuši.

Žurnālā *Ir* nesen publicēts APPC pētnieka Rinalda Gulbja raksts par Krievijas propagandas raidījumiem, īpašu uzmanību veltot Ziņu aŗentūras *Rossija Segodna* propagandai. Raidījumā stāsta ne tikai par

faŗistu noziegumiem Ukrainā un kā ASV mēģina uzbrukt Krievijai, bet arī par nacisma atdzimšanu Baltijas valstīs un par latviešu agresīvo kampaņu pret Krieviju. Kā piemēru vēl var minēt „*Vesti Ņedel*” raidījumu, kuŗā Dmitrijs Kiseļovs

izvietot geto.

Grūti iedomāties, kas notiek ar cilvēka prātu, kas pakļauts šādiem sabiedrītiem melu un propagandas ziņu raidījumiem bez citu ziņu avotu izvēles. Taču mazliet iepazīstoties ar Kremļa melu un propagandas piemē-

Krekli tiek tirgoti interneta vietnē SuperPutin.lv, un projekta direktore Natālija Rusinova paskaidro, ka komponists pats vēlēties krekliņu iegādāties, jo simpatizējot Krievijas prezidentam un apbrīnojot viņa cilvēciskās un profesionālās īpašības, kā arī vēloties atbalstīt pašu projektu, kas vieŗot cerības uz acupriekšā iztukŗojuŗās Latvijas glābiņu // *Focus.lv*

pieteica siŗetu par rusofobiju Latvijā, nobeigumā pievienojot piezīmi, ka latvieŗi krievvalodīgos nepilsoņus piedāvā

riem, ir vieŗlāk izprotama Mikāila Emersona ŗausmināŗanas par krievu tautas prāta manipulācijas sekām.

Vēstule no Havaju salām

DZIDRA ZEBERIŅA

Mums, kas te dzīvojam, žēl Amerikas cietzemes tautiešu. Pēc ļoti bargas ziemas gaidītais pavasaris nāca ar vētrām, plūdiem, citur atkal ar tuksneša sausumu. Vasara droši vien pārāk karsta. Tikai te viss mierīgi un mēreni, bez pārspilējumiem cauru gadu. Pat pārkonu dzirdam reti un tikai augstu kalnos. Daudzi gan pārsteigti, dzirdot, ka gaisa dzesinā-

šana ir tikai uzņēmumos, veikalos, ne mājās un dzīvokļos. Ļoti dārgā elektrība pārslogota. Mums arī nav apkures, ja gadās aukstāka nakts.

Ļoti jauki te, bet ne bez problēmām. Varētu domāt, ka par desmit līdz piecdesmit miljoniem dolaru var nopirkt muižu vai pili, bet par tādām cenām nupat sludina greznus dzīvokļus augst-

celtnēs. Gan ar ļoti skaistiem skatiem.

Aug gan tūristu, gan iedzīvotāju skaits, un jau tagad gan māju, gan dzīvokļu esot par maz. Cita problēma – pārslogota satiksme. Katru dienu daļa no lielajiem ceļiem slēgta. Pārspāruši ūdensvadi, koki gāzdamies pārrāvuši elektrības vadus vai bijusi kāda katastrofa. Ceļ gaisa vilcienu; paies

vēl gadi, bet mēs iepērkoties maksāsim pusprocentu vilciena nodokli. Ir tad tas maksāšot pāris biljonu vairāk nekā paredzēts. Jā, mēs maksājam nodokli, pat pārtiku pērkot, 4,5%.

Jauni likumi: nedrīkst smēķēt parkos, plūdmalēs. Vairums drogu veikalus vairs nepārdod tabakas produktus. Vecuma robežu gan tabakas, gan alkohola pircējiem grib palielināt līdz 21 gadam. Cits likums – nedrīkst gulēt uz trotuāriem. Klaidoņu, viņu telšu un sakrautas mantības problēma ir milzīga.

Nav zināms, kā beigsies kāda cita problēma. Lielās salas neaktīva vulkāna Mauna Kea galotnē Universitāte uzcēlusi vairākus teleskopus un nupat gribēja celt pasaules lielāko, augstāko. Bet tā havajiešiem esot svēta vieta, ko nevar apgānīt. Protestētāji nevienam neļauj tur piekļūt, uzcēlušī pat akmeņu valni pāri ceļam. Atceros, kā krievi pārplūdināja mūsu Staburagu...

Havaja ir priekšā citām pavalstīm, iegūstot elektrību citādos veidos, no saules, vēja, atkritumiem, ne tikai no naftas, un grib darīt vēl vairāk, prāto par vēja turbīnām tālu okeanā.

Tautiešu te nav daudz, toties tautietes īpaši uzņēmīgas, dūšīgas. Vienmēr grib, lai es visur piedalos, kaut ar saviem 92 gadiem nevaru ne auto iekāpt, ne no tā piecelties, mani ar visu ratiņkrēslu

jāieceļ. Palīdzēja studenti no Latvijas, te tikko uz vasaras darbiem ieradusies. Tika svinēti Otrie Ziemsvētki, Lieldienas, Mātes diena un nu Jāņi. Tie it īpaši izdevās. Pie architekta Jāņa Bērziņa Kaneohē, pusstundas braucienā no Honolulu. Skaistā pievakarē – neviena oda – pulcējāmies ap ugunsgrūku, kas esot dedzis vēl divas dienas. Bija vietējie, Latvijas studenti, pat daži tūristi. Netrūka nekā, bija divi lieli Latvijas karogi, tropu zaļumu un ziedu vainagi – īsta ligošana. Tur bija četri Jāņi, mīlojamies ar 200 pirādziņiem, vairākiem rasoliem, Latvijas rupjmaizi un pašceptu saldskābmaizi, dzelteno kļiņģeri, mazliet jāņusiera, ko te grūti gatavot, jo nevar dabūt sauso biezienu. Vēl daudz kas cits, protams, alus un man kaut kas jauns – šašliks, bez tā nevarot. Bija pat *Laimas* šokolāde, atrasta tepat, militārajā veikalā, kas tikai militārajām ģimenēm. Bijusi arī veikalā Korejā! Man atveda.

Mēs jau tagad sākam skumt, jo nākamgad mūsu sirsniņgajai, dūšīgajai Līgai Klusai-Curīt ar vīru virsnieku un diviem dēļiņiem būs salas jāatstāj. Kādā citā rakstā Havajas slaveno draudzības un laipnības garu un sveicienu *aloha* iespiedkļūda pārvērtā par Allaha garu, – tāda te nav.

Sirsniņgs, īsts *aloha* visiem lasītājiem!

Jāņu svinības Kaneohē. Vidū sēž Dzintra Zeberīņa

EDUARDS SILKALNS

„Mūsu šoferīti sauc Tars,” skaņu pastiprinātājā vēstija gide Aija, kad no Rīgas Strēlnieku laukuma sākām savas ceļojumu aģentūras rīkotu autobusu ekskursiju uz Zemgali. „Tas tāds savāds vārds,” turpināja gide, „bet vecāki jau kādreiz saviem bērniem izvēlas neparastus vārdus.” Pa tam par Taru nosauktais jau bija paguvjis izbaukt no stāvlaukuma, iztaisnot riteņus, un tad viņš īpaši skaļi un ar uzsvāru uz pirmā balsiņa izlaboja: „GUNtars!” Ekskursantāni aplaudēja, gide varbūt nožēloja, ka iepazīšanās brīdī nav ieklausījusies šoferīša vārdā uzmanīgāk, bet varējām, kā saka, sākt rullēt gana labā omā.”

Gleznotāja un jau septiņu citu grāmatu autora Ulža Zemzara apceru un tēlojumu krājums „Nupat bija rīts” vietām ir rāms un līdzens kā, teiksim, nupat pieminētās Zemgales lidzenums. Tāds, piemēram, ir tēlojums „Zaļā ikšķa sentiments” (2010.g.) par to, kā autors ar ģimenes locekļiem lūko iekārtot nomaļas lauku mājas savai vasaras atpūtai. Tomēr daudzviet tekstā ir iekaisīti anekdotiski atgadījumi iz dzīves – varbūt nesvarīgi, tādi, kas ne raksturo stāstītājus, nedz ko īpašu izsaka par viņu uzklāstājiem, bet tādi, kas līdzeno kopainu atdzīvina un izrotā ar izcilniem un ieplakām. Vai Nacionālās operas koŗa dziedonis Auziņš bijis tik nozīmīgs, ka vērts bijis pieminēt viņa „Rigoletto” ārijas dziedājumu duetā ar suni? (66. lpp.) Taču nē...

Un tomēr! Vai vecpuiša Zaķa

mešanās bēgt, ieraugot kailu sievieti, drīzāk uzskatāma par joku jeb vai te saskatāma vecpuišības kārtas nepelnīta apcelšana? Šā vai tā, viss, kas savilņo stāstījuma plūdumu, ir apsveicams.

Jo vairāk saista sabiedrībā pazīstamu cilvēku, „slavenību” īpatnības un divainības. Vienai tādai slavenībai Uldis Zemzaris tuvu ticis, apprecēdams valodnieka prof. Jāņa Endzelīna meitu Līviju. Reiz profesors znotam jautājis, kas viņam patīkot pie viņa „duktes”, jo skaista taču viņa neesot!!! (101.) Lasītājam atliek vien nogrozīt galvu: kā tā par meitu var runāt tēvs un kā to gan labpaticis atstāt viņas vīram! Zinātnieka tuvākai iepazīšanai noderīga ir ziņa, ka viņš meitu kādreiz uzrunājis latīniski, uz ko gan meita allaž atbildējusi latviski. (105.) Īpaši valodniekus un Endzelīna kā filologa cienītājus saistīs plašā apcere „Profesors kā sievastēvs”, kas atklāj apcerētā cilvēciskos vaibstus.

Sējumā ietilpst trīspadsmit starp 1965. un 2010. gadu tapuši sacerējumi. Tajos gana daudz vērojumu, padomu, konstatējumu, refleksiju, skaidrojumu. Vēlaties zināt, kāpēc kokiem bagātājā Latvijā nav attīstījusies koktēlniecība? (Atbildi meklējiet 73. lappusē!) Vai zinājāt, ka „pie jūrmaliekiem tā pieņemts, ka tūlīt pēc pirmā viesību aizaida visi iet stāgāt gar jūru”? (88.-89.) Kā topošs gleznotājs var lietderīgi pavadīt laiku, braucot vilcienā? (24.) Vai zināt, kāds augs labi noder pret

žultsakmeņiem? (209.-210.)

Plašākās apceres, bez jau minētās par Endzelīnu, Zemzaris vēltījis gleznotājiem Leo Koklem un savai dzīves biedrei Līvijai, baletdejojājam Mārim Liepam un viņa bērniem, selekcionāram Pēterim Upītim u.c. Rakstā par Māri Liepu „Prinča Dezirē sirds” mazliet traucē Liepas apbrīnošana par to, ka viņš „spējis izkāpt no provinciālas šaurības, no pašmāju miermilības un pašpmierinātības, ka tiecīs pasaules mākslas vērtību katēgorijās...” Netikama ir mazo pielīšana lielajiem, vājo stiprajiem... Labi, pēc plašākiem ūdeņiem visos laikos tiekušies visi. Kā labākie mūsdienu mākslinieki tiko pēc

atzinības Rietumos, tā savā laikā Maskava un tās Lielais teātris bija mūsējo „Roma un Meka”, pievilcībā pārspējot mūsu pašu Operu, kuŗas nosaukumam bija atņemts vārds „Nacionālā”. Bet vai padomju laika tieša vai netieša izdabāšana, ka esam vien zemāk vērtējami provinciāli, bijusi tik stipra un ilgspējīga, ka autoram savējo pašpazemināšanās procesā bija jāiesaistās vēl pēc neatkarības atgūšanas 1996. gadā?

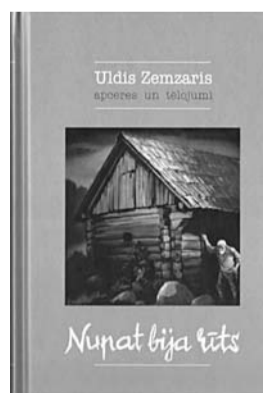
Ulža Zemzara stāstījums iegūst īpašu emocionālu uzrāvienu, kad stāstītājs „tu” formā uzrunā jau aizsaulē aizgājušus savus kolēģus, draugus un labus paziņas. Tādā „tu” formā uzrakstītas beigas

vienā no aizkustinošākiem posmiem visā grāmatā, proti, stāstam par slimīgā, agri mūžībā aizgājušā Leo Kokles un viņa gādīgās mātes „nemirstīgas mīlestības paraugu” (197.-199.). Tomēr emocionālo kulmināciju grāmatā sasniedz savā izskaņā (no 242. lpp. uz priekšu). Šeit mākslinieks, vecs vīrs, kas jauno laiku pasauli ne nu isti saprot, nedz arī grib to saprast, šķendējas par pašreizējo un apmīļo agrāko, vairs neatsaucamo laiku. Temats varētu šķist neoriģināls: saka, ka visos laikos veci vīri esot ideālīzējuši savu jaunību un nopēluši tagadni.

(Turpināts 7. lpp.)

Ar emocionālu uzrāvienu

Uldis Zemzaris „Nupat bija rīts”, apceres un tēlojumi, Laika Grāmata, 2015. gada 264 lpp.

Serijā *Laika grāmata* nākusi klajā mākslinieka **ULŽA ZEMZARA** astotā prozas grāmata **"Nupat bija rīts"**.

Skaistā, krāsainā valodā rakstītas apceres un vērojumi par dzīvi, dabu, cilvēkiem, tostarp par mums ļabi zināmiem. Grāmatā paša autora gleznu reprodukcijas.

Interesenti Amerikā grāmatu var iegādāties, nosūtot čeku **RASMAI ADAMS**
114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
Tāl.: 727 953 6313
e-pasts: rasma@laiks.us
Cena, t. sk. pasta izdevumi – USD 25,-

Dzīve Aspazijas zīmē

Lindas Kusiņas saruna ar Aspazijas dzīves un darba pētnieci Astridu Stahnke

Pastāstiet, lūdzu, kā nokļūvat Amerikā?

Mūsu ģimene – tēvs, māte, trīs māsas un brālis – iepeldēja ar kuģi Bostonas ostā 1949. gada 31. augustā. Tur mūs sagaidīja onkulis, mācītājs Ādolfs Klaupiks. Viņš aizveda mūs ciemos pie savas ģimenes, kas dzīvoja Filadelfijas tuvumā, tad pavadīja mūs tālāk ar elegantu vilcienu uz jaunām mājām Šarlotē, Ziemeļu Karolīnā, kur mūs sagaidīja sponsors. Tur nodzīvojām gadu, līdz pārcēlāmies uz Klivlandi, Ohaijo. Tā notika, ka mans tēvs – mācītājs Juris Barbins – tajā laikā lat-

jūnijā Kongress beidzot nobalsoja par ārpuskvotu imigrācijas likumu Austrumeiropas bēgļiem. No tā laika sākās intensīvs darba process: mācītājs Klaupiks ceļoja pa Ameriku, meklēdams sponsorus, bet Barbins vēl bija Eslingenā, ievāca anketas no tiem, kas cerēja izceļot uz Ameriku. Jāmin, ka visas kristīgās konfesijas iesaistījās imigrācijas procesā, bet baptisti bija vislielākā protestantu konfesija ASV dienvidos.

Jūs ģimenē bijāt četri bērni, arī vecākais brālis, kuŗš tobrīd jau atradās Vorkutas nometnē.

kamēr vīrs pabeidza studijas, un vēlāk, bērnus audzinot, pa diviem trim kursiem semestrī pabeidzu. Dienvidlinojas universitāte, kur vīrs dabūja darbu, nebija tālu.

Kad iesaistījos tulkošanas projektā, izrādījās, ka jāzina vairāk – Latvijas vēsture, tulkošanas vēsture, literātūrinātne, lai saprastu, kā Rainis iesaistās latviešu literatūras ainā. Ieguvu maģistra gradu. Tā man tie tulkojumi gluži kā klēpī iekrita, un es sapratu – jā, tieši to es gribu darīt! Būtu to sapratusi agrāk, varbūt būtu centusies dabūt filoloģijas doktora gradu

Okupācijas mūzeja valdes priekšsēdis. Tas bija interesanti – kaut kas vairāk nekā mana mājas vide, un arī ne tā konservatīvā, noslēgtā latviešu trimdas vide. Piedalījos kādās desmit konferencēs un tad 1977. gadā atbraucu uz Latviju. Latvieši emigrācijā toreiz negribēja, lai braucam, dzelzs priekš-kars un viss cits, bet manī sacēlās spītība – esmu ASV pilsonē, kuŗš man pateiks, ko es drikstu, ko ne! Turklāt toreiz no Vorkutas jau bija atgriezies arī mans brālis, gribēju viņu satikt.

Iegāju Latvijas Universitātē, uz labu laimi piekļauvēju pie

viņa šuva, pletēja, mazgāja, kalpoja... Un „Neaizsniegtā mērķī” – bēgšana no mājām.

Jāsaka gan, pašas Aspazijas dzīvē viss notika daudz racionālāk un veiksmīgāk nekā lugās, kas visas beidzas tik traģiski...

Jā, Aspazija nedarīja sev galu, viņa bija ļoti racionāla. Traģiskā miršana drāmās varbūt drīzāk bija simboliska viņas iepriekšējā „es” nogalināšana, tāds kā pārejas rituāls, simbolisks paziņojums: tagad esmu izaugusi, augšamcēlusies.

Astrida Stahnke

Toreiz Latvijā Aspazijas oficiāli „nebija”, un mani modās misionāra gars, ka es varētu palīdzēt, es varētu pateikt to, ko šeit nevar atļauties. Tā tas notika, gluži kā sniega bumbiņa, kas ripinot kļūst tikai lielāka.

viēšiem lielā mērā bija vadoņa lomā, jo viņš prata latviešu, vācu, angļu valodas, kas bija nepieciešamas, kārtējot emigrācijas dokumentus. Tāpat mamma – Milda Barbina – prata tās pašas valodas un bija vīram laba palīdzība. Mamma bija LU Angļu valodas institūta absolvente, bet tēvam bija izdevība gadu studēt teoloģiskā seminārā Londonā. Toreiz viņiem pat nebija nācis prātā, cik ļoti valodas reiz noderēs, sevi un citus glābjot.

Kā izvēlējāties Klivlandi?

Mums nekādas izveles nebija. Visi, kas gribēja ieceļot ASV, pieņēma tās vietas, kuŗas bija pretinākošas. Vispār mūsu emigrācijas stāsts ir interesants un sarežģīts. Mamma svainis mācītājs Klaupiks aizceļoja uz ASV jau 1946. gadā – viņu izsauca kāds paziņa no studiju laikiem Amerikā. Kad Klaupiks pieņēma darbu Vašingtonā Vispasaules Baptistu apvienības Palīdzības departamentā, viņu iesaistīja bēgļu aprūpes daļā. Savā darbā viņam radās izdevība tikties ar kongresmeņiem un stāstīt par mūsu tautas likteni un lūgt palīdzību. Kopā ar citu tautu bēgļu pārstāvjiem viņš tikās ar prezidentu Trūmenu un sāka lobēt bēgļu ielaišanu ASV. 1948. gada

Latviešiem vienmēr bijis ļoti svarīgi, lai bērni mācītos.

Tajā laikā mani vecāki pat nepieļāva domu, ka mēs varētu nemācīties. Mana vecākā māsa kļuva par medmāsu, jaunākā izmācījās par zobārsti, brālis, kuŗam tobrīd bija 18 gadu, studēja sabiedrības vadību, un es arī ieguvu universitātes izglītību. Zināju, ka iešu uz humanitārām zinībām, jo man patika vārdi, patika mācīties, lasīt Biblii – kā daiļdarbu, īpaši neaizdomājoties par filozofiskiem jautājumiem. Es zināju daudz dzejoļu no galvas trīs valodās. Patika arī valodas, tas, ka angļu valodā es jutos citādi, latviešu – citādi un vācu – atkal citādi. Angļu valodā rakstot, es jutos brīva, esmu pat veidojusi jaunus vārdus, ja man šķiet nepieciešams. Šīs brīvības un drosmes man, latviski rakstot, pietrūka, jo man taču bija tikai pamatskolas latviskā izglītība.

Un tā jūs nonācāt pie tulkojumiem?

Mamma vienmēr ļoti uzsvēra: mācies valodas, nevar zināt, kad noderēs. Mēs visi iemācījāmies valodas, visi atradām savu vietu tajā dubultajā vidē. Es iestājos universitātē, taču kad apprecējos, paņēmu pārtraukumu,

un strādāt augstskolā, bet tas vienkārši nebija praktiski iespējams. Es gan esmu lasījusi kursu studentiem, strādājusi arī skolās, aizvietojojot skolotājus, taču esmu sapratusi, ka nevar uzrakstīt grāmatu, darot vēl ko citu.

Esat vairākkārt viesojusies Latvijā ne tikai konferencēs, bet lasījusi arī kursu Filoloģijas fakultātes studentiem.

Jā, trīs reizes. Un viens kurss bija veltīts tieši Aspazijai. Man sanācis ļoti interesanti – es redzēju Padomju Latvijas sākumu un arī beigās, biju šeit tieši gadā, kad mainīja karogus. Atšķirībā no daudziem trimdas latviešiem man vienmēr bijis ļoti interesanti braukt uz Rīgu. Tas nav bijis sāpīgi, jo es, lauku meitene būdama, pirms kaŗa Rīgā biju tikai vienu reizi un neesmu tajā neko zaudējusi.

Bet kā sastapāties ar Aspaziju kā rakstnieci un kā viņa kļuva par jūsu darba dzīves vadmotīvu?

Es saku tā – ja iesāc ar Aspaziju, tad vairs netiec vaļā. Es galīgi nebiju plānojusi tik ilgu laiku pavadīt ar Aspazijas daiļradi. Sākumā tulkošana bija ļoti personisks un ļoti vientuļš darbs, neviens par mani nezināja. Bet, kad darbs bija pabeigts, pateicu vienam, tas pateica otram – tad es vairs sev nepiederēju. Nāca kritika, padomi. Pievienojos „Association of Baltic Studies”, tur konferencēs parasti piedalās diezgan daudz latviešu profesoru. Viens no asociācijas tēviem un dibinātājiem bija Valters Nollendorfs,

Aspazija

Katra sieviete, kas skārusi Aspaziju oriģinālā vai tulkojumā, redz tajā savu atspulgu. Tas, man šķiet, pierāda Aspazijas universālītāti un viņas lielumu kā pasaules māksliniecei.

durvīm, un tas mani galu galā noveda pie Saulcerītes Vieses. Viņa man atvēra archīvu – aizveda uz pili, uz Rakstniecības mūzeju. Jau atceļā lidmašīnā sāku tulkot „Zaļšā ligavu”. Toreiz Latvijā Aspazijas oficiāli „nebija”, un mani modās misionāra gars, ka es varētu palīdzēt Saulcerītei, es varētu pateikt to, ko šeit nevar atļauties. Tā tas notika, gluži kā sniega bumbiņa, kas ripinot kļūst tikai lielāka.

Rīgā satiku arī Baņutu Rubesu, kas gatavojās uzvest „Sidraba šķidrāvu”. Izradē bija interesanti aspekti, tomēr man vairāk patik klasiski uzvedumi. Ļoti gribētu redzēt kādu labu klasisku iestudējumu – to pašu „Sidraba šķidrāvu”, „Zaudētās tiesības” vai „Neaizsniegtu mērķi” – tās lugas, kuŗas 1894. gadā izsvilpa.

„Zaudētās tiesības” savā laikā Latvijā gan iestudēja ļoti daudzas amatieru trupas un radīja neticami plašu polemiku par sieviešu tiesībām...

Bet Rīgā uzveda tikai vienreiz. Un „Neaizsniegtu mērķi” neuzveda vispār. Es to redzu kā triloģiju – notikumi ņemti no Aspazijas dzīves: „Zeltīte” tā ir precību epizode, „Zaudētās tiesības” – darbi, jo Aspazija nekādi nespēja atrast labu darbu,

Esat tulkojusi arī citus latviešu autorus. Vai tas ir salīdzināms?

Esmu pārtulkvojusi apmēram 100 Vizmas Belševicas dzejoļus. Cerējam izdot grāmatu, bet tas nenotika. Darbs guļ atviktņē un varbūt gaida savu augšamcēlšanos. Pārtulkoju Skalbes „Kaķīša dzirnavas”. Manā atviktņē dus mūsu slavenā Andreja Jansona „Princese Gundega” un gaida... Viņa man likās par daudz mierīga.

Brigadere paliek latviskā vidē, bet Aspazija ir kosmiska, universāla. Aspazija uzrunā ļoti personīgi, taču tas nav mājas vai virtuves, bet gan ideālistiski personīgais. Ne jau velti Kiara Makoni, izlasījusi manu grāmatu, uzrakstīja savu darbu par Aspaziju „Sarkanā komēta”, kuŗā viņa atklāj savu piederību Aspazijas garam. Un viņa nav vienīgā. Katra sieviete, kas skārusi Aspaziju oriģinālā vai tulkojumā, redz tajā savu atspulgu. Tas, man šķiet, pierāda Aspazijas universālītāti un viņas lielumu kā pasaules māksliniecei.

Es ceru, ka rakstu savai paaudzei un jaunākiem, un domāju – vismaz Amerikā mani Aspazijas tulkojumi pārdzīvos viņas pašas darbus.

Publikācija tapusi sadarbībā ar „Latvijas Avīzi”.

LĀSMA
GAITNIECE

Godavīru Bertramam Rozenbergam atceroties

Pirms pāris gadiem – 2012. gada vasaras sākumā – klajā nāca Ritas Petričēkas grāmata par viņas tēvu – talantīgo ķirurgu un Latvijas patriotu Bertramam Rozenbergam (1904.-1960.). Darba nosaukums – „Bertrams Rozenbergs. Fiat Justitia”, un tas tika prezentēts Latvijas Okupācijas muzejā. Labā ziņa ir tā, ka pavisam drīz pie lasītājiem ceļu sāks šīs grāmatas turpinājums, taču, iekams tas vēl nav noticis, ir vērts atcerēties, par ko tad īsti šai darbā bija vēstīts, precizējot to, cik liela personība bijis Bertrams Rozenbergs.

vēstulē, kurā Bertrams Rozenbergs mūsu lūdzis kļūt par savu galvotāju.

Kā students Bertrams Rozenbergs vispirms izmēģināja spēkus Latvijas Universitātes Lauksaimniecības fakultātē, bet jau pēc gada pārgāja uz Medicīnas fakultāti. Būdams aktīvs cilvēks, viņš jau otrajā studiju semestrī iestājās studentu korporācijā Lettonia, kur jaunā studenta oldermanis bija Mārtiņš Bērziņš – vēlākais Liepājas apgabaltiesas priekšsēdis.

Studiju gados Bertrams Rozenbergs iepazinās ar atraitnēs palikušo Lidiju Krievu, ar kuŗu salaulājās, kļūdams par audzētāvu 12

Dieva kalps Bertrams

Ja vēlētos raksturot Bertramam Rozenbergu kā cilvēku, pirmkārt, jāmin viņa reliģiozitāte, nesatricināmā ticība Dievam. Kad Ilze un Rita vēl bijušas mazas, viņš retajos vaļās brīžos meitām lasījis priekšā Jauno Derību, līdz tikuši līdz beidzamajai lappusei. Pamanīdams, ka bērni spēlē kaŗiņu, dakteris spēli momentā līcis pārtraukt, teikdams, ka tā darīt nedrīkst. Liekātais pārkāpums un netikums, pēc viņa ieskata, bija melošana. Tas bija vienīgais, par ko Bertrams Rozenbergs pret saviem bērniem

citās vēstules, kas rakstīta 1951. gadā, noslēgumā lasāms: „[...] ieteicu nekad neizsamist un nebēdāties, jo stāv rakstīts, ka debess un zeme zudīs, bet Dieva vārds ne.”⁴

Bertrams Rozenbergs bija nelokāmi pārliecināts, ka visas lietas – arī Staļina laika šausmas – nenotiek bez Visaugstākā ziņas, bet Dieva ceļi mums, cilvēkiem, ir neizdibināmi. Arī pagājušā gadsimta 50. gadu otrajā pusē, kad dakteris strādāja Liepājā, viņš neizmirsu ceļu uz baznīcu. Kādā privātā sarunā Bertrams Rozenbergs atzinis: „Man katrs baznīcas apmeklējums nozīmē ļoti daudz.”

Iespējams, reliģiozitāte bija viens

latviešu valodā, perfekti pratis arī krievu un vācu valodu. Šī mazā epizode raksturo ārsta attieksmi arī pret dzimteni.

Te būtu vietā jautājums: par ko tiesāja Bertramam Rozenbergam? Par to, ka šis cilvēks mīlēja dzimteni; par to, ka „nelaikā” (no 1941. līdz 1943. gadam) bija Tukuma pilsētas vecākais; par to, ka bijis leģionārs; par to, ka vāciešiem ienākot, pie slimnīcas uzvilcis sarkanbaltsarkano karogu. Šādu un līdzīgu „grēku” dakterim daudz, un pēc to laiku likumiem par tiem pienācās nāvessods. Kad Bertramam Rozenbergam lasīts tiesas spriedums par 25 gadiem labošanas darbu noņemšanu, viņš gandrīz sācis smieties – tas ir termiņš, kas fiziski nav „atsēžams”. Dakteris bijis pārliecināts, ka brīvībā tiks ātrāk. Kad Bertramam Rozenbergam tiesā dots pēdējais vārds, viņš paudis: „Es uzskatu padomju varu Latvijā par nelikumīgu, tāpēc sevi par PSRS pilsoni neuzskatīju un neuzskatu. Žēlastību no tiesas neprasu, bet prasu godāt taisnību pēc romiešu tiesībām.”

Meita Ilze savam tēvam pēc Baigā gada šausmām vairākkārt jautājusi, ko darīt, ja komunisti atkal ienāktu Latvijā. Uz to Bertrams Rozenbergs viņai vienmēr atbildējis: „Viņi neienāks! Neienāks!” Šoreiz gan dakteris kļūdījās...

FAKTI NO BERTRAMA ROZENBERGA BIOGRAFIJAS:

Bertrams Rozenbergs dzimis 1904. gada 23. oktobrī Valmieras apriņķa Mazstraupes mācītājmuižā.

Nacistiskās okupācijas laikā bijis Tukuma birģermeistars. Vēlāk ārsts latviešu leģionā.

1949. gadā ārstu arestēja, ilgus gadus pavadījis ieslodzījumā.

Liepājas slimnīcā par ķirurgu sāka praktizēt 1956. gada vasarā.

Paralēli darbam ārstniecības iestādē neilgu laiku strādāja rūpnīcās „Sarkanais metalurģis” medicīnas punktā, pēc tam pilsētas poliklīnikā.

Pēc ierašanās Liepājā Bertrams Rozenbergs vispirms apmetās dzīvot kādā telpā psihiatriskajā slimnīcā, jo sava dzīvokļa nebija un arī iespējas to tuvākajā laikā dabūt līdzinājās nullei. Pēcāk dabūja apdzīvojamo istabu Jūrmalas ielā 4 otrajā stāvā. Tikai pēc laulībām ar Rasmu Ozolu ieguva divstāvu dzīvokli šās pašas mājas pirmajā stāvā.

1957. gada 24. augustā salaulājās ar studiju un vēlāk darba biedri Tukumā Rasmu Ozolu, kuŗa arī dabūja darbu Liepājas slimnīcā.

Chirurgs, dzīvojot Liepājā, katru rītu līdz jūras aizsalšanai gājis peldēties.

Bertrams Rozenbergs, smagas aknu slimības pieveikts, mira 1960. gada 18. februārī. Apbedīts Meža kapos Rīgā.

Bertrama Rozenberga meita Rita Petričēka Latvijas Okupācijas muzejam uzdāvinājusi sava tēva vēstules.

Pirmā sieva Lidija un Bertrams 1937. gada Kalpaka ballē

No kreisās: māsa Ada, māte Marija, otrā sieva Rasma un Bertrams. Pieņem, ka 1957. gadā, kad Bertrams otrreiz precējās

Tā kā laikraksta lasītājiem jau iepriekš esam vēstījuši par izcilām Liepājas slimnīcas medicīniskiem, šis nebūs izņēmums. Arī Bertrams Rozenbergs praktizējis Liepājā, taču tur ieradies nevis uzreiz pēc studiju absolvēšanas, bet gan kā pieredzējis ķirurgs un vairākas personīgās dzīves traģēdijas pārdzīvojis cilvēks.

Bertrams – dēls, brālis un tēvs

1904. gada 23. oktobrī Valmieras apriņķa Mazstraupes mācītājmuižā Pēterā un Marijas Eifrozīnes ģimenē pasaulē nāca pirmdzimtais dēls. Viņam sekoja vēl seši, no kuŗiem vistuvākās attiecības Bertramam Rozenbergam izveidojās ar māsu Adu. Tieši viņa no saviem trūcīgajiem ienākumiem brālim uz Sibīrijas soda noņemtnē sūtīja paciņas; Ada šai smagajā laikā kļuva par uzticības personu, kuŗai vecākais brālis sūtīja vēstules, tajās pauzdams savas domas, ilgas un bažas. Kādā vēstulē Adai viņš atzīstas: „Neesmu nodomājis un negribu Tev sagādāt kādas nepatīkšanas, bet nevaru arī galvot par turpmākās politikas kursu. Ka es nezagāšu, neslepkavošu un nelaupīšu, to zini labi, bet tad zini arī, ka „ozianna” es arī nesaukšu, it īpaši pēc tā, ko esmu piedzīvojis.” Tas pausts

gadus vecai meitai Lidijai un 6 gadus vecam dēlam Pēterim. Ņemot vērā, ka studiju laikā topošajam dakterim pašam nepiederēja itin nekas, tas bija drosmīgs solis. Šai laulībā piedzima divas meitas – Ilze un Rita. Otrā pasaules kaŗa gadi, Latvijas okupācija un Bertrama Rozenberga arests viņa ģimeni izšķīra uz visiem laikiem. 1944. gadā dzīvesbiedre Lidija ar meitām devās bēgļu gaitās uz Vāciju, bet dakteris iestājās latviešu leģiona 19. divīzijā, kur bija galvenā pārsiešanas punkta vadītājs.

Bertrama Rozenberga meita Rita Petričēka tēvam vēltītajā grāmatā atzinusi, ka viņu redzējusi vien pirmos 10 savas dzīves gadus. Pēc soda izciešanas, tā sauktā Liepājas periodā, Bertrams Rozenbergs meitām uz ASV rakstīja vēstules un sūtīja dažādas dāvanīņas. Ilze uz savām kāzām no tēva saņēmusi skaistu koka pūra lādi ar tautiskiem rakstiem, bet Rita – lielisku ādas mapi, arī ar tautiskiem rakstiem. Bertrams Rozenbergs ar saviem bērniem ļoti lepojies, taču dziļi sirdī visu laiku kremta, ka pats nespēj pie viņām būt un nav redzējis meitas izaugam. Kādā vēstulē abām māsiņām dakteris atzinis: „Vispār pasaulē vairāk ir muļķu nekā gudru, bet es esmu pārliecināts, ka manas meitas pie pirmējiem nepieder. Esmu un palikšu uz tām lepnis.”

varēja pacelt roku. Grāmatā atainota neparasta epizode: reiz Ilze un Rita nav gribējušas iet uz skolu, tāpēc teikušas, ka abām sāpot vēders. Vispirms tas dakteri ļoti satraucis, taču tad viņš sapratis, ka meitas tikai izliekas slimas. Tā kā skolā bija vajadzīga kavējumu ataisnojoša zīme, Bertrams Rozenbergs klases audzinātājam uzrakstījis, ka meitas simulējušas slimību, tāpēc skolā nav bijušas.

Arī praktizēdams Liepājā, viņš nav atteicies uzrakstīt slimības lapu, ja pacients palūdzis, pat tad, ja darbā neiešanas patiesais iemesls bija pagāris. Savukārt, ja kāds dakterim centās no slēpt vai slimību simulēt, viņš kļuvis nikns un izpalīdzēt atteicis. Daudzus savus pacientus kā privatārstu Latvijas pirmās brīvvalsts laikā Bertrams Rozenbergs ārstējis par velti. Jāmaksā nebija ne viņa draugiem un to ģimenes locekļiem, ne kaŗavīriem un to ģimenēm, ne arī lauciniekiem, kuŗi bieži dakterim atveda dažādus lauku labumus.

Ticība Dievam ne par mata tiesu nekļuva mazāka arī tad, kad Bertrams Rozenbergs sešus ar pusi gadus pavadīja apcietinājumā. Vēstulē māsiņai Adai dakteris raksta: „Novēlu Dieva palīgu un svētību. Ceru, ka nākamā gadā redzēsīsimies. Par mani esiet bez rūpēm, jo Dievs svētī. Dziesmu grāmata un Jaunā Derība ļoti derīgas. Paldies.” Savukārt kādas

no iemesliem, kāpēc Valsts drošības komitejas pārstāvji pēc gadiem atkal sākuši interesēties par Bertramam Rozenbergu. Liepājas slimnīcas vadība, šo interesi jaušot un kolēģim cenšoties palīdzēt, viņu nosūtījusi uz vairāku mēnešu kursiem uroloģijā Minskā un pēc tam Maskavā. Pēc Maskavā pavadītā laika sākusi progresēt Bertrama Rozenberga aknu slimība. 1960. gada 18. februārī Dievs apžēlojies un savu uzticamo kalpu paņēmis pie sevis.

Bērēs, kas notika Meža kapos Rīgā, pēdējo godu izrādīja arī daudzi Liepājas mediķi, to skaitā chirurģis Fricis Nikolajs Zandbergs, kuŗš pats nesen Mūžībā bija izvadījis savu dzīvesbiedri Nadeždu. Kā zina stāstīt kolēģas, Bertrama chirurģis pamatīgi saaukstējies, gandrīz vai ietiepīgi atsacījies ārstēties, līdz saslimis ar plaušu karsoni. Tas bija iemesls, kādēļ 1960. gada pavasarī nomiris vistalantīgākais chirurģis, kāds Liepājā bijis.

Patriots Bertrams

Liepājas kolēģas, kas strādājuši kopā ar Bertramam Rozenbergu, vēl tagad ar humoru atceras, ka dakteris nav ļāvis runāt žargonā, bet sarunas biedra teikto momentā izlabojis. Pats viņš runājis tirā, labskanīgā, izkoptā

LIGITA KOVTUNA

Rīgā, Mencendorfa namā, jūlija pirmajās nedēļās bija aplūkojama fotomākslinieka, mūsu laikraksta uzticama lasī-

tāja un arī fotokorespondenta (Mīlvoku Dziesmu svētkos) Evarista Bērziņa darbu izstāde „Melnbaltā drāma”. 35 fotomākslas darbi, kā jau nosaukumā pateikts, ir melnbaltā tehnikā.

„Esmu no jauna „atklājis” melnbalto fotografiju, un tas man palīdzējis radīt daudz drāmatiskākus uzņēmumus. Man cilvēku dzīves drāma ir vienmēr bijusi pievilcīga, un, manuprāt, fotografija dod pasaulei vienreizēju iespēju to attēlot,” atzīst mākslinieks.

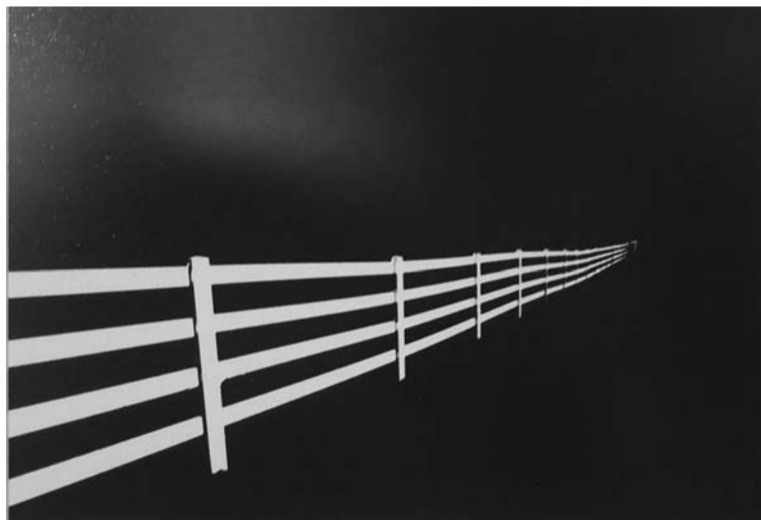
„Tāpēc šajā izstādē es mēģinu attēlot cilvēku sajūtas, acīmredzot, grūtos personīgos mirkļos. Kādi, varbūt, jūtas izstumti no sabiedrības, citi varbūt nespēj pārvarēt dzīves grūtības. Mēs redzam drūmumu, vienaldzību, vientulību. Vai varam just viņiem līdzī? Vai viņi dod mums pārdomas un arī uzrunā mūsu sajūtas, varbūt pat kādu mūsu pagātnes dzīves posmu? Mēs redzam reti staigātas un varbūt pat bīstamas takas un kritušu kaņavīru kapu vietas. Vai šodien mums ir laiks arī domāt par citiem?”

Evarists pats ir atradis „laiku domāt par citiem”, un savus

vērojumus fiksējis ar smalku iejutību, ieinteresētību un vēlēšanos izprast. Fotografijās dominē ritms, linijas, perspektīvas, gaismēnas, kas ne vien sniedz dziļu vizuālu vēstījumu, bet liek ļauties filozofiskām pārdomām. Mākslinieks šajā izstādē (ši ir trešā, ko Rīgā aplūkoju) atklājas kā filozofisku noskaņu meistars, darbos manāms vairāk trausluma un nianšu.

„Nodarbojos ar fotografiju kopš universitātes gadiem. Ar laiku mani uzskati par fotografiju kristalizējās, un es sāku mēģināt simboliski attēlot sajūtas un skatus par bēdām, prieku, bailēm, utt. Beidzamos gados datortehnika pārmainīja manu pieeju fotografijai un burtiski kļuva par neaizstājamu „otu”.

Autors ir apņēmies pilnīgāk apgūt datorgrafiku, „kas burtiski atbrīvo fotografijas mākslu no jebkādam robežām.” Nu, ko – gaidīsim nākamo izstādi!

Vēl ir dabūjama
Māras Celles
grāmata

MEITENE NO MEŽAPARKA

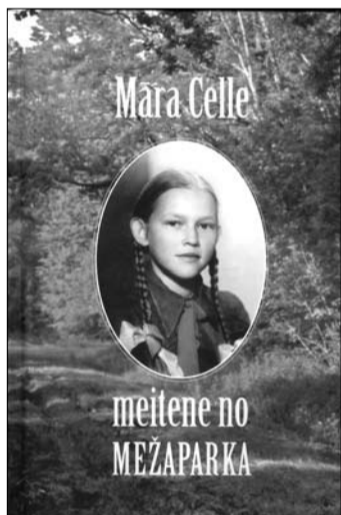
Autore spilgti apraksta savas dzīves pirmos 12 gadus – sešus Mežaparkā, nākamajos sešus bēgļu nometnēs Vācijā.

Grāmatu ASV var iegādāties, rakstot uz adresi

27 Highland Rd., Boxford, MA 01921

Cena \$20, plūs \$5 par pasta izdevumiem.

Čeki rakstāmi uz vārda **Sarma Liepiņš**.

JAUNUMS SĒRIJĀ "LAIKA GRĀMATA"

Nācis klajā krāšņs, apjomīgs kultūrvēstures darbs
ATIS GUNIVALDIS BĒRTIŅŠ
"Latviešu skaņuplašu vēsture"

367 lappuses, daudz attēlu, firmu apraksti un skaņuplašu katalogi. Pētījums aptver laika posmu līdz 1944. gadam. Rit darbs pie otrās daļas.

Interesenti Amerikā grāmatu var iegādāties, nosūtot čeku **RASMAI ADAMS**
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tāl.: 727 953 6313
e-pasts: rasma@laiks.us
Cena, t. sk. pasta izdevumi – USD 75,-

VAI VĒLATIES SLUDINĀJUMU KRĀSĀS?

Pastāstiet mums par sevi un savu nodarbošanos!

LAIKA lappusēs varat apsveikt savus draugus un kolēģas!

Laikraksts *Laiks* (pielikums *JAUNO LAIKS*) piedāvā jums iespēju ievietot KRĀSAINU sludinājumu **2015. gada krāsainajā septembra numurā.**

Visi krāsainie sludinājumi tiks ievietoti īpašā lappusē, un sludinājuma cena būs par 30% augstāka.

Laipni lūdzam KRĀSAINO,

pilnīgi gatavo („Camera Ready”) sludinājumu

līdz **28. augustam** nosūtīt tieši uz Rīgas redakciju.

Par tehniskiem jautājumiem rakstīt Solvitai – redakcija@laiks.us
Vispār. info: Diāna Simmons Rudzīte: e-pasts: LaiksDSR@aol.com.

Latvijas Okupācijas muzejs un 20 architektu vēstule

Publikācija tapusi sadarbībā ar žurnālu *Latvijas Arhitektūra*

VALTERS NOLLENDORFS

Divdesmit Latvijas architektu parakstītā vēstule "Par Okupācijas muzeja ēkas un Strēlnieku laukuma ansambļa aizsardzību un saglabāšanu" datēta ar 2015. gada 3. martu un adresēta kultūras ministrei Dacei Melbārdei, Nacionālajai kultūras padomei, Nacionālajai arhitektūras padomei, Latvijas muzeju padomei, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai un Rīgas domei. Arhitektu vēstulē pieprasītā Latvijas Okupācijas muzeja rekonstrukcijas projekta – *Nākotnes nama* – apturēšana laikā, kad projekts beidzot tuvojas realizācijai, ir maldinoša un bezatbildīga. Projekta apturēšana ne tikai draud zaudēt daudzu gadu sagatavošanas darbu un ieguldītos līdzekļus, bet arī padarīt muzeja darbu ilgstoši neefektīvu. Ilgtermiņā projekta apturēšana apdraud muzeja eksistenci. Sekli izklausās architektu apgalvojumi, ka viņi nav pret muzeju, tajā pašā laikā ļoti apzinoties, ka *Nākotnes nama* apturēšana konkrēti nozīmē visu sākt no jauna: jaunu plānošanu, konkursus un ar tiem saistītus aizkavējumus daudzu gadu garumā. Saspringtajā starptautiskajā situācijā, kad Krievija lieto informātīvā kara metodes pret Latviju, Latvijas Okupācijas muzejs ir neaizstājams publiskās vēstures avots Latvijas un ārvalstu sabiedrības informēšanai par Latvijas valsts, tautas un zemes likteņiem okupāciju varu pakļautībā. Tā darbība pilnvērtīgi iespējama, tikai nekavējoties pabeidzot aizkavēto *Nākotnes nama* celtniecību.

Muzejs savu darbību un attīstību balstījis uz tiesisko palāvu, ka pieņemtie lēmumi ir un paliek spēkā. Pēkšņa un nepamatota agrāk pieņemto lēmumu atcelšana ir pretrunā ar tiesiskās valsts pamatprincipiem. *Nākotnes nama* un tajā iekārtojamā muzeja attīstība plānota un īstenota kopš 2006. gada, kad īpašums nonāca valsts īpašumā un tika nodots VAS "Valsts nekustamie īpašumi" apsaimniekošanā, kā arī tika apstiprināts Latvijas Okupācijas muzeja likums. Tas nosaka Latvijas valsts un muzeja īpašnieces Latvijas Okupācijas muzeja biedrības attiecības un savstarpējos pienākumus un saistības. Muzejam ir zemesgrāmatā nostiprinātas valstij piederošās muzeja ēkas un zemes lietošanas tiesības "Muzeja darbības nodrošināšanai un Muzeja krājuma izvietojšanai". Pirmais MK rīkojums celt *Nākotnes namu* izdots 2007. gadā. *Nākotnes nama* skicē projekts apstiprināts Rīgas pilsētas būvvaldē 2008. gadā. Par spīti finansiālajai krīzei, kas drāmatiski samazināja valsts dotāciju muzeja darbībai, lēmumi par *Nākotnes nama* celtniecību nav atcelti, un jau 2011. gada 31. decembrim to pabeigt. Aizkavējumi bijuši vienīgi sakarā ar iepirkuma konkursa kārtībā apstiprināto firmu nespēju līdz galam izstrādāt *Nākotnes nama*

Valters Nollendorfs un Gunārs Birkerts

technisko projektu. Tas tagad pabeigts un šā gada 11. maijā iesniegts Rīgas pilsētas būvvaldē, lai iegūtu atļauju celtniecībai. Paļaujoties uz šiem Saeimas un MK lēmumiem, muzejs plānojis un attīstījis savu darbu, lai to varētu pilnvērtīgi veikt *Nākotnes namā* (..)

Latvijas Okupācijas muzeja eksistences apdraudējums

Apturot *Nākotnes nama* celtniecību un tādējādi uz vēl ilgāku laiku aizturot efektīvu Latvijas Okupācijas muzeja darbu, tiek kavēta muzeja spēja par Latvijas likteņiem informēt Latvijas un citu valstu sabiedrību un apdraudēta muzeja eksistence. *Nākotnes nama* apturēšanai, beidzot tuvojoties tā nobeigumam, paredzamas šīs konkrētās sekas:

- apmeklētāju skaita un līdz ar to no viņiem iegūto ienākumu samazināšanās. Kamēr muzejs vēl strādāja vecajā ēkā, to gadā apmeklēja vairāk nekā 100 000 viesu. Pārceļoties uz pagaidu telpām Raiņa bulvārī 7, apmeklētāju skaits drāmatiski samazinājās – 2014. gadā tas bija 30 000. Līdz ar to samazinājās muzeja efektivitāte, par rādītāju uzskatot izmaksas uz vienu apmeklētāju. No apmeklētājiem iegūto ienākuma zudumu daļēji seguši muzeja uzkrājumi, atbalstītāju ziedojumi un valsts dotācijas palielinājums. Šāds finansējuma modelis nav uzturams ilgstoši. *Nākotnes namā* muzejs var uzņemt pat līdz 200 000 apmeklētāju gadā;

- muzeja attīstības apturēšana, darbinieku skaita samazināšana un attīstībā ieguldīto līdzekļu zaudējums. Paļaujoties uz *Nākotnes nama* celtniecību, muzejs atjaunojis finansiālās krīzes laikā pārtraukto programmu darbu, sācis gatavoties pilnvērtīga darba sākšanai un palielinājis darbinieku skaitu, kam paredzētas darba telpas rekonstruētā ēkā. Apturot *Nākot-*

nes nama celtniecību, šie sagatavošanās darbi jāaptur, jāatlaiz jau pieņemtie darbinieki un jau izdotie līdzekļi jānoraksta zaudējumos;

- atmaksājami specifiskiem nolūkiem *Nākotnes namā* ziedotie mērķa ziedojumi un zaudēti jau izdotie līdzekļi – līdz šim vairāk nekā 1 500 000 eiro. Tie ziedoti noteiktām ekspozīcijas sadaļām, telpu iekārtošanai un specifiskiem objektiem. No tiem jaunās ekspozīcijas veidošanai izdoti aptuveni 500 000 eiro. Ziedotājus un muzeju saista savstarpēja uzticēšanās un palāvu, ka līdzekļi tiks izlietoti lietpratīgi, paredzētajiem nolūkiem un mērķiem. Apturot celtniecību, tiks apturēta ziedotāju uzticēšanās un palāvu, ka muzejs spēš pildīt savas saistības ar viņiem.

Valsts līdzfinansējums atkarīgs no muzeja akreditācijas un tā spējam izpildīt Latvijas Okupācijas muzeja likumā paredzētos uzdevumus. Muzejam vēl ilgu laiku turpinot darbu pagaidu režīmā, samazinās tā spējas pilnībā veikt savus likumā paredzētos pienākumus. Ja muzejs zaudē akreditāciju, spēku zaudē viens no noteikumiem, kas muzejam garantē valsts finansējumu valstij svarīgo uzdevumu veikšanai.

Daži 20 architektu ieteikumi un muzeja atbildes

Arhitektu apgalvojums: **muzejs var saglabāt esošo ēku, to nepašārinot. *Nākotnes nama* telpas projektētas nesaimnieciski. Nav apsvērta pagraba telpu lietderīga izmantošana.**

Tas ir nepamatots apgalvojums un apvainojums gan *Nākotnes nama* arhitektiem, gan pašam muzejam, neiedziļinoties muzeja darbības būtībā. Muzeja darbinieki ilgus gadus pašai izstrādāja visas pieejamās vai pielāgotās, darbam nepiemērotās telpās saspīstos apstākļos, ieskaitot pagrabu.

Vienīgā neizmantotā pagraba telpa – aiz ēkas korpusa uz Grēcinieku ielas pusi – bija izbūvēta, paredzot Latviešu sarkano strēlnieku muzeja paplašināšanu ar muzeja darbībai un darbiniekiem nepieciešamajam telpām. Ēkas paplašinājumu neuzbūvēja; ēka palika kā ekspozīcijas un ceremoniālu sarīkojumu zāle – Revolūcijas muzeja filiāle. Latvijas Okupācijas muzejs nav filiāle; tas ir dzīvs muzejs. Ekspozīcijas zāle ir tikai viena, kaut svarīga muzeja daļa, kas nav atdalāma no citām darbības jomām. *Nākotnes nama* arhitekts Gunārs Birkerts ļoti pazīst muzeju vajadzības. Pēc viņa plāniem, ir celti vairāki muzeji ASV. Viņš un arhitekti, kuŗi praksē īstenoja viņa idejas, izmantoja padomju laikā nepabeigtā projekta ideju, lai ēku paplašinātu. Ciešā sadarbībā ar muzeju un vadoties no muzeja vajadzībām, viņi izplānoja ēkas paplašinājumu, rodot telpas pilnvērtīgai muzeja darbībai un krājuma glabāšanai, kā noteikts Latvijas Okupācijas muzeja likumā.

Arhitektu ieteikums: **muzeju vai daļu muzeja darbības nozaŗu var pārvietot uz Stūra māju, atstājot Latviešu strēlnieku laukumā vienīgi ekspozīciju.**

Šie ir vispārēji, nekonkrēti ieteikumi, neiedziļinoties to būtībā. Šis nav reāls risinājums vairāku iemeslu dēļ:

- Stūra mājas izmantošana ir daudzu gadu jautājums. Līdz ar to paliek spēkā visi apdraudējumi Latvijas Okupācijas muzeja darbības efektivitātei un eksistencei. Stūra māja ir milzīga. Tai vispirms nepieciešama zinātniska un tehniska izpēte. Tai nepieciešams kopējs apsaimniekošanas plāns, par ko nav nopietni domāts visu laiku, kopš 2007. gadā ēku atstāja Valsts policija. Un – tai nepieciešams dārgs kapitālais remonts. Tas ir daudzu gadu jautājums. Pat ja, par spīti citiem apsvērumiem,

muzeju gribētu ievietot Stūra mājā, tas neaizņemtu vairāk nekā 1/3 telpu. Ēkas izmantošana nav iespējama daļēji, jo visai ēkai ir saistītas komunikācijas un apsildīšana. Latvijas Okupācijas muzeja tagadējā izstāde pirmajā stāvā un ekskursijas čekas cietuma telpās ziemā darbojas tikai, lietojot ļoti nesaimniecisku elektrisko apkuri. Darbība ir nodrošināta tikai līdz 2016. gada beigām;

- vairāku citu iemeslu dēļ Stūra māja nav piemērota Latvijas Okupācijas muzeja izvietojšanai. 1) Stūra māja atrodas ārpus pilsētas aktīvā apmeklētāju centra. Tā grūtkā pieejama gan Latvijas apmeklētājiem, gan ārvalstu publikai, gan Valsts protokola viesiem nekā ēka Latviešu strēlnieku laukumā; 2) ēka būvēta kā dzīvokļu nams, kas vēlāk izmantota biroju vajadzībām. Tajā nav piemērotas plašas zāles, kuŗā izvietot jau daļēji izbūvēto un *Nākotnes namam* paredzēto ekspozīciju. Jāzaudē daudzu gadu plānošana, darbs un ieguldītie līdzekļi; 3) ēkas autentiskums pilnībā neatbilst muzeja specifiskai – triju okupāciju atspoguļošanai. Muzejs vēsturiski un kopsakarībā apskata abu okupācijas varu nodarījumus, bet Stūra mājā neatradās nacistiskās Vācijas represīvās iestādes. Tās atradās Reimersa ielā, bijušajā Iekšlietu ministrijas ēkā. Muzeja izstāde un čekas cietuma apskate ir specifiska un neiekļauj nacistu noziegumus kā tādus: holokaustu, represijas pret latviešu patriotiem un pretestības kustību, nelegālo Latvijas pilsoņu iesaistīšanu savu mērķu īstenošanā; 4) ēkas autentiskums koncentrē un patērē apmeklētāja emocionālo enerģiju ar specifisko uzsvāru uz čekas darbību, bet tādējādi kavē izprast totalitāru varu aptverošo būtību. Ar šo problēmu, piemēram, sastopas Genocīda upuru muzejs Viļņā, kuŗš atrodas ēkā gan ar čekas, gan estapo cietumu, izmeklēšanas un eksekūcijas telpām, kā arī daudzi citi muzeji un memoriāli autentiskās represiju vietās.

No redakcijas. Kas jauns šobrīd notiek *Nākotnes nama* sāgā? Abas puses – Latvijas arhitektu grupa un Okupācijas muzeja pārstāvji – joprojām nav nonākuši pie kopīga viedokļa. Zaiga Gaile vāc parakstus "pret", Okupācijas muzeja atbalstītāji un *Nākotnes nama* idejas aizstāvji "par". Ik pa brīdim atskan pa neglaimojošam izteicienam, ko redakcija neuzskata par vajadzīgu publicēt savās slējās. Pats galvenais – Latvijas valdības, tostarp Ārlietu ministrijas un Kultūras ministrijas, kā arī Rīgas domes atbalsts ir apstiprināts, un par to esam vēstījuši. Nule Kultūras ministrija piešķirusi 14 tūkstošus eiro muzeja vajadzībām. Ceram, ka arhitektu birojs veic savu darbu un ka septembrī, kā solīts, varēsīm publicēt gaidīto ziņu, ka Rīgas būvvalde apstiprinājusi projektu.

Sludinājumu un reklāmas
pieņemšanas punkts
internetā
www.307.lv

www.307.lv

SLUDINĀJUMI

Latvijas un ASV
kopuzņēmums "Baltinami",
LV Reg Nr 40003640547,
piedāvā apsaimniekot vai
nopirkt Jūsu īpašumu
(daudzdzīvokļu namu vai
tā daļu) Latvijā. Zvaniet uz
845-462-3317 (NY).

VESELĪBAS APDROŠINĀŠANA

uz īsu vai ilgāku laiku
LATVIJAS CIEMINIEM
CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
Zvaniet:
RESNICK & ASSOCIATES
800-324-6520

Trīs Latvijas Tenori – Latvijai un pasaulei!

Mūsu populārie *Trīs Tenori* un solisti no LNO gatavojas mūs iepriecināt jau sesto reizi Amerikā ar plašu vispusīgu programmu 2015. gada oktobrī. Ierakstiet kalendāros jau tagad, lai rezervētu datumu! Viņu programmā būs retāk dzirdētas Emīla Dārziņa solo dziesmas, operu ārijas, skanīgs operetes *karuselis* un jaukais *Amor hispano*. Atšķirīgas programmas Klīvlāndē, Igaunijā, no Priedainē, Salās un Floridā! Nāciet uz visiem koncertiem! Gaidīsim! Baudīsim!

Trīs Latvijas LNO Tenori. No kreisās: Miervaldis Jenčs, stāv Nauris Puntulis, priekšā Guntars Ruņģis. Iztrūkst pianists Gints Bērziņš

14. oktobrī, trešdien, – Klīvlāndē plkst. 1:00 pēcpusdienā rīko Klīvlāndes Latviešu koncertapvienība, 1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107
Anda Sūna-Cook 216-651-0486

16. oktobrī, piektdien, – Ņujorkā Igaunijā plkst. 7:30, 243 34th St. NYC, rīko Latvijas Nacionālā Operas Ģilde (LNOĢ) Baiba Rudzīte Pinne 914-631-5725

17. oktobrī, sestdien, – Ņūdžersijā, Priedainē rīko Ņūdžersijas Latviešu biedrība kopā ar LNOĢ. *Baltic Unity Day* plkst. 2:00 os, koncerts seko plkst. 4:00 os.
1017 Hwy 33 East, Freehold, NJ 07728 Jānis Students 732-836-9750

18. oktobrī, svētdien, dievkalpojums 10:30 (piedalās arī Trīs Tenori), atspirdzinājumi. Koncerts seko plkst. 12:30 Ņujorkā, Salas baznīcas zālē, rīko Latvijas Nacionālā Operas Ģilde (LNOĢ) 4 Rīga Lane, Melville, NY 11747
Aija Pelše Tel: 516-319-9491

20. oktobrī, otrdien, plkst. 5:00 Floridā, St Pētersburgā rīko Floridas Latviešu biedrība 1705 9th Ave N, St. Peterburg, FL 33713 Dace Kupača-Hohlova 727-479-8026

Ieejas maksa visās koncerta vietās – \$25.–

Kļūstiet par LNOĢ labvēļa patronu. Pieprasiet labvēļu ieejas karti \$100.– Tas ieskaitīs arī Jūsu ieejas karti uz koncertu. Atbalstot Ģildi, Jūs atbalstāt LNOĢ vispusīgos projektus. Nosūtiet maksājumu labvēļu ieejas kartei pirms 1. oktobra uz: LNOĢ c/o Andris Padeģis 2 Merry Hill Road, Poughkeepsie, NY 12603 (Jūsu vārds tiks ievietots koncerta labvēļu lapā programmā.)

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Kārtojiet nodokļu un citus
maksājumus Latvijā!

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810
Tālr: 973-746-3075

Latviešiem piederošs uzņēmums
PĒRK MEŽUS UN ZEMI VISĀ LATVIJĀ.

Tālrunis +371 29420502
e-pasts: gunita@amg-eksports.lv

Ņūdžersijas Latviešu Biedrības 65 gadu dibināšanas jubileja Priedainē

Sestdien, 29. augustā, plkst 14:00

Dziedās un mūzicēs:

Armands Birkenš

un

Lorija Vuda Cinkusa

Jubilejā piedalīsies

Ināra Mūrniece

Latvijas Saeimas priekšsēdētāja

Sekos svētku mielasts:

“Cūku Bēres”

Dejošana un sadraudzīgs vakars

Ieeja par ziedojumiem, sākot ar \$25.

Lūdzam pieteikties līdz 15. augustam.

e-pasts: priedaine@priedaine.com

ar pastu: 1017 State route 33, Freehold, NJ 07728

Zvaniet: 732-610-8226

100% LATVIEŠU UZŅĒMUMS
PĒRK MEŽUS UN ZEMI VISĀ LATVIJĀ.

Tālr.: +371 22003161
e-pasts: abmezs@inbox.lv

LASĪET TĪMEKLĪ!
Rietumeiropas latviešu laikrakstu

www.brivalatvija.lv

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports**, **gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI
JUMS
UN
JŪSU
ĢIMENEI

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

Indianapoles Latviešu centrs ņem spēkā un plašumā

LITGITA KOVTUNA

Šo rakstu sāksu ar atvairošanos par kādu neprecizitāti, kas bija ieviesusies manā intervijā ar Indianapoles Daugavas Vanagu organizācijas aktivajiem biedriem Andri, Māri un Gunāru Kanciem (*Laiks*, nr.25) Proti,

Indianapoles Latviešu sabiedriskā centra nams // FOTO: L. Kovtuna

naudas līdzekļi, kas tika iegūti, pārdojot Indianapoles luterāņu draudzes baznīcu un par ko *Laikā* tika publicēta mūsu lasītāja vēstule, kurā šis fakts atzīmēts kā saprātīgs un stratēģiski pareizs solis, netiek izmantoti saistībā ar Indianapoles Latviešu sabiedriskā centra darbību. Jo – Centrs ir finansiāli patstāvīga struktūra, kas darbojas patstā-

vīgi un neatkarīgi, naudas līdzekļus nopelnot no īres maksām, kā arī no privātiem ieguldījumiem. Turklāt Centrs dāsni atbalsta vietējās latviešu organizācijas, tostarp Daugavas Vanagus, latviešu skolu un māc-

Andris Bērziņš

Kopš 2004. gada Centru vada Andris Bērziņš, ar kuŗu bija prieks iepazīties ALAs kongresā šā gada maijā. Andris piekrita sarunai pēc patiešām nevainojami padarīta darba – kongresa organizācija ritēja kā pa diecēlu, pats Andris ieinteresēti piedalījās vai visās sēdēs. Un vēl prasīgi un asprātīgi novadīja lielo Ziedoņa balli ar kongresa dalībniekiem. Strādājot atbildīgā maižes darbā – Andris ir izmeklētais apdrošināšanas kompānijā, kas nodarbojas ar darba drošības

likumdošanu, ir ieguvis gradu Indianas universitatē –, savas pārdesmit stundas nedēļā viņš velta darbam Centrā jeb, kā mēdz teikt, strādā dārgo un atbildīgo darbu – būt latvietim.

Andris. Mēs varam būt pateicīgi un laimīgi, ka mūsu vecāki un vecvecāki mums ir uzcēlušī šo Latviešu centru. Vīri nedēļu nogalēs būvēja, sievas gatavoja ēst. Un nu mums ir savs nams, kur pulcēties un turpināt savas tautas tradīcijas. Darbos pamazām iesaistījušās arī jaunākās paaudzes, pēdējos 10 – 11 gados esam ļoti daudz paveikuši – pārbūvēta lielā un mazā zālē, uzlikts jauns jumts. Nesen pabeigts jaunais paviljons, kur ērti sasēst 250 – 300 cilvēkiem. Pirmoreiz jau to izmantojam Jāņos, kad bija sanākuši ap 130 apmeklētāju. Darbi turpinās, un ir liela atsaučība no latviešu sabiedrības puses, tostarp no pensionāriem. Esam saliedēta, laba komanda.

Kas ir jūsu klienti – irnieki?
Daudz cittautu organizāciju, arī privātpersonas. Laika gaitā ir izveidojies plašs pastāvīgo irnieku loks – igauņi, lietuvieši, arī no Austrumeiropas – čehi, poļi, skoti, zviedri arī. Cittautieši pat nāk un piedalās mūsu talkās. Sadarbības spilgtākais piemērs ir

mūsu sporta spēles, kuŗās dalībnieku skaits pārsniedz tūkstoti.

Vai nāk arī tā saucamie jaunbraucēji no Latvijas?

Maz – ap 10 – 20 cilvēkiem. Bet tie, kas atnāk, piedalās no sirds. Jā, un vēl jau arī cilvēki no Indijas, Ķīnas, Filipīnām. Indianapoles pilsētas galva ir apprecējis filipīnieti un kopā ar viņu mēdz viesoties mūsu Centrā, katrā ziņā viņš labi zina, kas ir Latviešu centrs.

Kā pats izveidojies par latviešu sabiedrisko darbinieku?

Parastais ceļš – gāju Gaŗezera Vasaras vidusskolā, dejuju „Jautrā pāri”, īstenībā uzaugu Latviešu centrā, jo mani vecāki bija aktīvi latviešu sabiedrībā. Šovasar apmeklēju Gaŗezera 50. gadadienas svinības, un esmu bezgala priecīgs un pateicīgs svētku rīkotājiem par lielu un ļoti labu darbu. Visi sarīkojumi bija patiešām izdevušies un ļoti apmeklēti.

Un vēl – esmu stingri pārliecināts, ka jābūt lielai, spēcīgai organizācijai, kāda ir ALA, kas nacionālā līmenī vada šejienes latviešus, vada lietiešķi un svarīgi, sniedzot atbalstu vietējām organizācijām un pretī saņemot to atbalstu. Ir vienoti jāstrādā vēl vairāk – tāpat arī no mūsu puses varam darīt labus darbus Latvijas labā.

Gadskārtējais katoļu dievkalpojums un pikniks Gaŗezērā

ZIGFRĪDS ZADVINSKIS

Nu jau pāri par 40 gadiem latviešu katoļi no tuvienes un tālienes pulcējās Gaŗezera āra baznīcā katoļu dievkalpojumam. Šogad tas notika 26. jūlijā. Pēc tam pikniks tuvējā Ciema Latvija paviljonā. Šajos dievkalpojumos, neatkarīgi kuŗa konfesija to vada, piedalās visa Gaŗezera vidusskolas un nometnes saime. Katoļu dievkalpojumu organizē Amerikas latviešu katoļu apvienība. Šogad dievkalpojumu vadīja viesis no Latvijas, Viļānu Mariāņu klostera priekšnieks pr. Rinalds Stanķēvičs MIC. Lasījumus lasīja Lūcija Sāzernieks un Oļģerts Svilāns, minis-

trants Edmunds Zadvinskis. Ērģelniece – Ieva Rozenbaha. Dievkalpojumu kuplināja Gaŗezera nometnes bērnu Ievas Rozenbahas vadībā. Savā sprediķī pr. R. Stanķēvičs atzīmēja, ka Katoļu baznīca Latvijā šogad svin svarīgu 800 gadu jubileju, kad 1215. gadā pāvests Inocents III, Laterāna IV koncila laikā pasludināja Livoniju (tagadējo Latviju un Igauniju) par *Terra Mariana* – Marijas zemi, viņas aizbildniecībā. Kopš tā laika daudzas tautas pārstājušas eksistēt. Latviešu tauta daudz ko pārdzīvojusi, bet pastāv vēl šodien. Katru svētdienu Māte

Baznīca mūs aicina ielūkoties savā dzīvē – vai tā ir garīgi sakārtota un cerības pilna saņemta no Dieva palīdzību mūsu ikdienas dzīvei un garīgai izaugsmei. Šajā sevis svētdarīšanas ceļā, kuŗš nebūt nav viegls un vienkāršs, mēs neesam vieni. Kopā ar mums ir Baznīca. Viesim no Latvijas bija liels prieks redzēt Gaŗezērā tik daudz latviešu, kas runā mūsu senču valodā, un, brīžiem pārvarot lielas grūtības, drosmīgi turpina saglabāt no iepriekšējām paaudzēm saņemto bagātu kultūralo mantojumu. Gaŗezērā latvieši to dara aprbrīnojamā veidā jau 50 gadus. Lai Dievs dot

spēku darīt to vēl neskaitāmus gadus.

Pr. Stanķēvičs pateicās par viņam dāvāto iespēju būt Ķikāgā un Gaŗezērā, kā arī pateicās par dažāda veida palīdzību, ko Amerikas latvieši sniedz saviem tautiešiem Tēvu zemē. It sevišķi viņš bija priecīgs redzēt Gaŗezērā tik kuplu jauniešu skaitu un teica pateicību jauniešu vecākiem un vecvecākiem par doto iespēju šiem jauniešiem iet latviešu skolā, kā arī skolotājiem, kas savu vasaras brīvlaiku veltī šiem jauniešiem. Uzrunājot tieši jauniešus, viņš teica: „Jūs esat ne tikai savu vecāku un vecvecāku

cerība, ne tikai Amerikas latviešu, bet arī Latvijas cerība un nākotne.”

Pēc dievkalpojuma latviešu katoļi un viesi pulcējās Ciema Latvija paviljonā pie [loti] bagātīga ēdienu galda, ko bija sarūpējušas sabraukuma dāmas un viesi. Dr. Z. Zadvinskis Amerikas latviešu katoļu apvienības vārdā sveica visus piknika dalībniekus un pateicās pr. R. Stanķēvičam par dievkalpojumu un ļoti izjusto sprediķi. Pāris stundas pagāja nemānot savstarpējās sarunās. Daudzi gribēja runāt ar Pr. Stanķēviču, viņš atbildēja arī uz daudziem klātesošu jautājumiem.

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piekt-dienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek kuŗa mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

8. augustā 12:00 notiks otrais pensionāru kopas vasaras pikniks pie Necijas *Van Bessalar* (1120 Brennan Dr, Warminster PA 18974, tālr.: 215-672-2784. Ja vajag, Necija aizsūtīs ceļa karti. Līdzī ņemami groziņi ar salātiem vai saldo ēdienu. Viesi arvien laipni gaidīti!

GAREZERS (MI)

Latviešu centrs (57732 Lone Tree Rd, Three Rivers MI 49093).

3x3 Gaŗezera vakara programma 2015. g. no 9.-16. augustam.

9. augustā, sākot ar plkst. 15:00 3x3 nometnes reģistrācija uz Saulgriežu lieveņa. 19:00 3x3 dalībniekiem un vadītājiem iepazīšanās vakars Kronvalda zāles pagalmā.

10. augustā 20:00 „Politikas vakars” ar žurnālistu **Ansi Bogustovu** Kronvalda zālē. Viesiem ieeja \$7.

11. augustā 19:00 visu paaudžu dalībniekiem šķērsļu gājiens pa GVV teritoriju. Sapulcēšanās pie Saulgriežiem.

12. augustā 19:00 Kronvalda zālē dalībnieku saziedoto mantu izsole-vairāksolišana par labu 3x3 nometnei. 20:15 Kronvalda zālē diriģenta/komponista **Juŗa Ķeniņa** referāts „Latvija ārpus Latvijas” par dziesmu svētkiem ar attēliem un atskaņojumiem. Viesiem ieeja \$7, ieskaitot filmu 19:00. Plkst. 21:30 Valdemāra zālē filma „Es mīlai ticēju, ne ienadībai. Rainis”.

13. augustā 19:00 zēnu kabīņu pagalmā **Ugunsurs ar uzvedumiem**. Viesiem ieeja \$7.

14. augustā 19:00 Kronvalda zālē mūzikas vakars „**Saule, Pēr-kons, Daugava**”, gan klasiskā,

gan tautas mūzika pašu dalībnieku izpildījumā. Viesiem ieeja \$7.

15. augustā 16:30-17:15 pie Sēnītēm amatnieku ieviržu izstāde. 17:30- 18:30 Gaŗezera ēdamzālē vakariņas. 19:00 Vēja kalnā karoga nolaišana. 19:15 noslēguma programma, saviesīgs vakars. Viesiem ieeja \$15. Info: www.3x3.lv.

PRIEDAINE (NJ)
29. augustā 14:00 **Ņudžersijas Latviešu Biedrība svinēs savu 65 gadu dibināšanas jubileju!** Dziedās un mūzicēs **Armands Birkens** un **Lorija Vuda Cinkusa**. Jubilejā piedalīsies arī Latvijas Saeimas priekšsēdētāja **Ināra**

Mūrniece. Sekos svētku mielasts „Cūku bēres”. Būs arī deju mūzika un sadraudzīgs vakars. Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar \$25. Biedrība lūdz pieteikties līdz 15. augustam, e-pasts: priedaine@priedaine.com, tālr.: 732-610-8226. Ar pastu sūtiet uz adresi: Jubileja 65, 1017 State Route 33, Freehold, NJ 07728.

ST. PĒTERSBURGA (FL)
St.Pēterburgas Latviešu biedrības nams (1705 (th Ave N, St. Petersburg FL 33713).

Bibliotēka vasarā – no aprīļa līdz oktobrim – būs slēgta.

(Turpināts 19. lpp.)

